

[Herluf Rasmussen.]

ministers bemærkninger til lovforslaget om erhvervsskatten, at den tanke ikke er ham fremmed, at hele dette system med et forsøg på udligning kommunerne imellem ikke er det bedst mulige, hvis man inden for et sammenhængende og af hinanden afhængigt kommunesamfund stræber hen imod en ensartet beskatning. Den højtærede minister giver udtryk for, at ophævelse af afløsningstilsvarene bør foretages i forbindelse med, at der foretages en videregående udligning i økonomisk henseende mellem kommunerne inden for afløsningsområdet eller eventuelt med virkning for hele landet.

Mit partis støtte kan forventes i forbindelse med sådanne bestræbelser, men jeg må erkende, at det skuffer mig ikke så lidt, at sådanne reformer af gennemgribende karakter først kan indføres med virkning fra og med skatteåret 1964-65. Jeg tror, det er en skuffelse for mange, for det vil i virkeligheden sige, at mange af de vestlige kommuner, der er deciderede udbygningskommuner med meget store udgifter til bl. a. skolevæsen, må se i øjnene, at de endnu nogle år skal betale betragtelige beløb til København, uagtet Københavns udskrivningsprocent ligger under deres egen i de næste år; det kan synes lidt uretfærdigt.

Begrundelsen for en udligning er, at omegnskommunerne skal bidrage til centralkommunernes udgifter til fælles bedste, og at urimelige skattely skal bortfalde. Dertil vil jeg påpege, at i forhold til 12 af de 21 kommuner er København blevet skattely, og tillade mig at sige, at jeg synes, det ville være i smuk overensstemmelse med motiverne, hvis man nedbragte udligningstilsvarene for de kommuner, der har højere udskrivningsprocent end København. Det provenutab, der derved kunne opstå, kan man passende dække ved at pålægge de kommuner, der har betydelig lavere udskrivningsprocenter end de øvrige, et tilsvarende beløb.

Jeg synes, man skulle tage nogle af disse synspunkter op til drøftelse i udvalget. Hvis man kunne finde frem til afløsning som her skitseret, ville der være opnået et omend beskedent så dog rimeligt skridt i retning af udligning af hovedområdets udgifter i forhold til skatteevnen i de enkelte kommuner. At man om nogle år for-

venter at kunne fremsætte forslag af mere indgribende karakter på det her omhandlede område, ses ikke at forhindre en foreløbig regulering, da dette formentlig vil gå i samme retning som det antagelige resultat af de igangværende undersøgelser.

Mose Hansen: Som det er fremført af enkelte ærede ordførere, var det, at man afskaffede erhvervsskatten i 1959 — altså den direkte erhvervsskat fra skatteyderne til kommunerne — en forenkling, som vistnok blev hilst med glæde af disse skatteydere. Men om man dengang fandt frem til den rigtige løsning af skatteproblemerne by- og omegnskommunerne imellem, kan der vist være nogen tvivl om. Omegnskommunerne føler efterhånden, at afløsningssummerne er uretfærdige og for høje.

Ved lovens vedtagelse i 1959 fik den kun gyldighed til 1. april 1962, idet der blev lovet en undersøgelse af mulighederne for at gennemføre en mere varig og tidssvarende løsning til den tid, når lovens virkninger i de mellemliggende år og de forskellige byområders økonomi i disse år var undersøgt. Da loven om den kommunale indkomst- og ejendomsbeskatning først blev gennemført i 1961, er det måske nok i dag for tidligt at udtale sig helt bestemt om, hvilke virkninger denne lov har haft og vil få i fremtiden på omegnskommunernes økonomi. Det er dog min opfattelse, at med de stærkt stigende udgifter amtskommunerne får, og som omegnskommunerne får andel i, formindskes omegnskommunernes betydning som skattely. Mange omegnskommuner føler under de nuværende ændrede forhold afløsningssummerne, som skal betales hvert år, som en uretfærdig ekstraskat, idet forholdet mellem centralkommunen og omegnskommunerne er ved at ændre sig. Mange omegnskommuner må under den hurtige og kraftige udflytning, der sker til disse kommuner, gennemføre vejanlæg, skoler med meget mere. Det koster omegnskommunerne mange penge, og skatterne stiger derfor ofte stærkere i omegnskommunerne end i centralkommunen. Omegnskommunerne bliver i fremtiden ikke noget skattely, og de får en lige så høj — i nogle tilfælde højere — beskatning end centralkommunen.

Under den høje beskæftigelse er der ofte